

113

Colecția **POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE**

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

EDITATA
DE REVISTA
**ȘTIINȚA
&
TEHNICĂ**

I. EFREMOV

COR SERPENTIS

(INIMA ȘARPELUI)

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”

113

Traducere din limba rusă de
A. ROGOZ și F. IONESCU

Dragi cititori,

*Vă rugăm să ne scrieți impresiile și observațiile dv. critice
cu privire la aceste povestiri și la prezentarea lor grafică.*

*Adresa noastră este: Colecția „Povestiri științifico-fantas-
tice” a revistei „Știință și tehnică”, Casa Științei. Piața
Științei nr. 1, raionul I. V. Stalin, București.*

MANUSCRISELE NEPUBLICATE
NU SE INAPOIAZĂ

MANUSCRISELE NEDACTILOGRAFIATE
NU SE IAU ÎN CONSIDERAȚIE

Coperta-desen: DUMITRU IONESCU

COR SERPENTIS*

(INIMA ȘARPELUI)

de I. EFREMOV

Ceața somnului care învăluia cunoștința fu sfișiată de o vibrație melodioasă... „Nu adormi! De ești nepăsător, te-nvinge neagra Entropie**!“...

Cunoscutele cuvinte ale acelei bucăți muzicale treziră în memorie asociații de idei și duseră apoi mai departe lanțul lor nesfârșit.

Viața revenea. Corpul uriașei nave se mai cutremura, dar mecanismele ei automate își continuau, fără încetare, activitatea. Virtejurile de energie din jurul celor trei calote de protecție își încetară goana invizibilă. Câteva clipe, calotele ce păreau a fi mari stupi de metal mat cu scinteieri verzi, rămaseră la locurile lor, apoi, brusc și toate o dată, îșișniră în sus și se pierdură în nișele din plafon, prin complicata impletitură de conducte, traverse și cabluri.

Doi dintre oameni rămaseră nemișcați în fotoliile lor adânci, înconjurate de inele — suporturile calotelor ce dispăruseră cu câteva clipe înainte. Cel de-al treilea ins își înălță încet capul ce îi păru mai greu ca de obicei, apoi, deodată, își scutură părul cu reflexe întunecate. Se sălță din adîncul fotoliului, a cărui căptușeală izolantă era mai moale decît puful, și se așeză cu piciorul îndoit sub dînsul. Îndată după aceea se aplecă înainte, spre a cerceta aparatele indicatoare. Ochiurile acestora umpleau întreaga suprafață oblică, gălbuie a tabloului de comandă ce tăia de-a curmezișul încăperea, chiar în fața fotoliilor.

* Povestirea „Cor Serpentis“ a fost tradusă după textul apărut în revista sovietică „Iunosti“ nr. 1/1959. La rugămîntea redacției, I. Efremov a binevoit să precizeze anumite pasaje. Traducătorii au ținut seama de toate explicațiile și completările autorului, iar în unele cazuri acestea au fost date în subsol (n. r.)

** Aceasta vrea să însemne că omul trebuie să se împotrivescă procesului de degradare a energiei, că trebuie neconștient să lupte pentru dobîndirea de noi forme de energie, care să-i asigure existența (n. r.)

— Am ieșit din pulsație! răsună o voce energetică. Te-ai trezit din nou înaintea celorlalți, Kary? Ai o sănătate ideală pentru un astronaut!

Kary Ram, mecanic pentru aparatele electronice și de astro-navigație de pe nava cosmică „Tellur“, se întoarce fulgerător, înțilnind privirea încă încețoșată a comandantului.

Mutt Ang se mișcă anevoie, apoi răsuflă ușurat și se ridică, oprindu-se și el înaintea tabloului de comandă.

— Douăzeci și patru de parseci*... am lăsat mult în urmă steaua. Aparatele noi greșesc întotdeauna... mai bine zis noi nu știm să le folosim îndeajuns de bine... Putem opri muzica. Și Tey s-a trezit!

În liniștea ce se lăsase, Kary Ram auzi doar răsuflarea întretăiată a tovarășului său care își venise și el în simșiri.

Postul central de conducere al giganticei cosmonave amintea de o sală rotundă suficient de mare. Deasupra tablourilor de comandă și a ușilor ermetice, în jurul încăperii se întindea un ecran albastrui.

În direcția axei longitudinale a navei, spre prora ei, ecranul era secționat. Acolo se afla discul transparent, ca un cristal de rocă, al locatorului, disc al cărui diametru depășea aproape de două ori înălțimea unui om. Imensul disc părea că se contopește cu spațiul cosmic și, scinteind în luminile fosforescente ale aparatelor, era aidoma unui mare diamant negru.

Mutt Ang făcu un gest imperceptibil, și îndată cei trei oameni care se aflau la postul de comandă își duseră mâinile la ochi. Un soare portocaliu se aprinse în stînga, dincolo de ecran. Lumina lui, deși atenuată de filtre uriașe, nu era totuși prea ușor de îndurat.

Mutt Ang dădu din cap:

— Încă puțin și am fi traversat coroana stelei... De acum înainte n-o să mai calculez itinerarul exact. E cu mult mai sigur să evităm eventualele obstacole.

— Tocmai aici stă pericolul pentru noile cosmonave pulsative, vorbi din adîncul fotoliului Tey Eron, ajutor de comandant și astrofizician șef al navei. După ce facem calculele necesare, nava se repede orbește, ca o împușcătură în întuneric. Iar noi? Sintem și noi orbi și fără viață în interiorul cimpurilor magnetice de protecție. Mie nu-mi place acest fel de zbor prin Cosmos, deși este cel mai rapid din cite a fost în stare să inventeze omenirea.

— Douăzeci și patru de parseci! făcu Mutt Ang. Și nouă ne pare că a trecut doar o clipă.

— O clipă de somn, asemănătoare morții, ripostă încruntat Tey Eron. Cîț privește viața de pe Pămînt...

* Parsecul este unitatea de măsură a distanțelor interastrale, fiind egal cu 3,26 ani-lumină (n. a.)

— E mai bine să nu ne gândim la asta, se auzi glasul lui Kary Ram, e mai bine să nu ne gândim căci pe Pământ au trecut mai mult de 78 de ani. Mulți dintre prieteni și rudele noastre au murit, multe lucruri s-au schimbat... și ce o să mai fie cînd...

— Toate acestea sînt inevitabile într-o călătorie îndelungată, ori-care ar fi sistemul astronavei, spuse liniștit comandantul. Timpul curge extrem de repede pentru noi, cei de pe „Tellur“. Și cu toate că vom pătrunde în Cosmos mai departe decît toți predecesorii noștri, ne vom întoarce pe Pământ aproape neschimbați...

Tey Eron se duse spre mașina de calculat.

— Totul e în perfectă ordine, adăugă el peste cîteva clipe. Steaua aceasta este Cor serpentis, sau, cum o numeau vechii astronomi arabi, Unuk al Hai — Inima Șarpelui.

— Dar unde e vecinul ei cel mai apropiat? întrebă Kary Ram.

— Este eclipsat de astrul principal. Vezi, spectrul este K-zero*. Din partea noastră e în ocultație**.

— Înlăturăți apărătoarele tuturor receptoarelor! ordonă comandantul.

Fură inconjurați de întunericul fără hotar al Cosmosului. Bezna părea și mai de nepătruns, căci în stînga și în urmă se înălța vilvătăia portocaliu-aurie a Inimii Șarpelui, ce făcea să pălească în juru-j constelațiile laolaltă cu Calea Lactee.

Numai jos, parcă încercînd să se ia la întrecere cu astrul incandescent, strălucea o stea albă.

— Epsilon Șarpele*** e aproape de tot, roști tare Kary Ram.

Tînărul astronavigator voia să ciștige aprecierea comandantului. Dar Mutț Ang privea tăcut spre dreapta, unde se distingeau lumina albă clară a unei depărtate stele strălucitoare.

— Intr-acolo a plecat „Soarele“, cōsmonava pe care am condus-o și eu o dată, spuse rar comandantul, simțind că cei din spatele său așteaptă ca el să vorbească. A plecat spre noile planete...

— Așadar, aceea este Alfekka din Coroana Boreală****?

* Spectrele stelelor, în funcție de anumite caracteristici fizice, dar mai ales de temperatura lor, se împart în clase care se notează cu litere în următoarea ordine: O, B, A, F, G, K, M. Temperaturile de pe suprafața stelelor variază între circa 100.000°C (clasa O) și circa 3.000°C (clasa M). De asemenea variază și culorile: de la albastru pînă la roșu. Fiecare clasă se împarte în zece gradații descendente, care se notează cu cifre de la 0 la 9. Stelele în spectrul cărora se găsesc în cantități mai mari și alte elemente — carbon, zirconiu etc. — se notează cu alte litere: R, S etc.

Cît privește SPECTRUL KO, el indică o stea portocalie cu cea mai ridicată temperatură din clasa ei (circa 4.000°C) și în care predomină titanul și metalele neutre — fierul, calciul, magneziul etc. (n.r.)

** OCULTAȚIE — ascunderea trecătoare, pentru un observator, a unui astru, datorită interpunerii între astru și observator a unui astru opac.

*** Steaua Epsilon din constelația Șarpele (pe lat. SERPENS. — n.r.)

**** Constelația CORONA BOREALIS adică pe romînește „Coroana Boreală“; este numită de popor și „Hora“ sau „Casa cu ograda ei“ (n.r.)

— Da, Ram, sau, dacă vrei să folosești denumirea ei europeană, este Gemma *... Dar să pornim la lucru!

— Ii trezim pe ceilalți? întrebă Tey Eron, gata să îndeplinească dispoziția comandantului.

— Nu-i necesar. Dacă ne vom convinge că înaintea noastră nu se află nimic, vom mai face o pulsație, ba chiar două. Pregătiți telescoapele optice și radiotelescoapele, controlați dispozitivele mașinilor de memorare. Tey, pornește motoarele nucleare! Deocamdată vom înainta cu ajutorul lor. Pregătiți accelerarea.

— Până la șase șeptimi din viteza luminii?

Și, drept răspuns la gestul afirmativ al comandantului, Tey Eron manipulează cu rapiditate dispozitivele necesare. Nici o tresărare nu agită corpul navei, deși o flacăra orbitoare, multicoloră, izbucni, acoperind întregul ecran și stingînd cu totul stelele palide din apropierea strălucitoarei Căi Lactee. Printre aceste stele, se afla și pămînteanul Soare.

— Avem la dispoziție cîteva ore pînă ce aparatele vor face toate observațiile necesare și le vor controla de patru ori, ca de obicei, spuse Mutț Ang.

— Trebuie să mincăm, iar apoi fiecare dintre noi va putea rămîne singur spre a se odihni. Pe Kary îl voi schimba eu.

Astronauții ieșiră de la postul central. Kary Ram trecu în fotoliul rotativ din fața tabloului de comandă. Astronaulul închise receptoarele de la pupă, și vîpăile motoarelor cu reacție dispărură.

Înlăcărățul Cor Serpentis continua să-și azvîrle luminile peste luciul rece al aparatului. Discul locațorului din față părea și acum o prăpastie întunecată, fără hotar. Acest fapt însă nu-l întrista pe astronaut, ci, dimpotrivă, îl făcea să se bucure. Calculele la care trudiseră pe Pămînt vreme de șase ani multe minți înzestrate și un creier electronic se dovediseră a fi cu totul exacte.

Pe aici, prin largul coridor al spațiului lipsit de aglomerări de stele și nebuloase întunecate, fusese trimis „Tellur“, prima navă cosmică pulsativă a Pămîntului. Acest tip de navă trebuia să pătrundă mult mai adînc în Galaxia noastră decît o făcuseră navele interastrale anterioare — reactive, nucleare, anamezonice —, care puteau atinge viteze între cinci șesimi și șase șeptimi din viteza luminii.

Navele pulsative realizau viteze de mij de ori mai mari. Dar pericolul pe care îl prezentau ele consta în faptul că, în timpul „pulsafiei“, nu puteau fi dirijate. Nici oamenii nu erau în stare să treacă prin pulsație decît într-o stare de inconștiență, protejați de puternice cîmpuri magnetice. Astfel, „Tellur“ înainta printr-un fel de salturi, cercetînd, de

* Steaua GEMMA e numită popular „Fata mare din Horă“, „Casa“ sau „Collba“ (n. r.)

fiecare dată, cu multă grijă dacă drumul în față e liber pentru următoarea pulsație.

Trecînd pe lângă Șarpe, printr-un spațiu aproape lipsit de stele, din regiunea latitudinilor superioare ale Galaxiei, „Tellur“ trebuia să ajungă la constelația lui Hercule, spre un astru de carbon.

Cosmonava fusese destinată să călătorească pe o distanță atît de colosală pentru ca echipajul său să cerceteze unele transformări misterioase ale materiei de pe astrul de carbon, transformări cît se poate de prețioase pentru energetica terestră.

Se presupunea că steaua aceasta era legată de o nebuloasă întinsecată de forma unui disc electromagnetic în permanentă rotație și îndreptat cu muchea spre pămînt. Savanții se așteptau ca astronavigații de pe „Tellur“ să vadă repetarea formării sistemului nostru planetar la o distanță relativ nu prea mare de Soare. „Nu prea mare“ însemna, de fapt, o sută zece parseci, sau trei sute cincizeci de ani-lumină...

Kary Ram cercetă aparatele de protecție. Ele arătau că toate transmisiile dintre automatele navei cosmice sînt în perfectă stare. Tinărul astronaut căzu pe gânduri.

Depart, departe, la o depărtare de șaptezeci și opt de ani-lumină rămăsese Pămîntul — astru minunat, pe care omenirea îl transformase, hărăzindu-l unei vieți luminoase și muncii sale creatoare. În această societate lipsită de clase, fiecare om își cunoaște bine întreaga planetă: nu numai uzinele, plantațiile, minele și exploatările ei maritime, nu numai centrele de studii și cercetări, muzeele și parcurile naturale, ci și colțișoarele dragi de odihnă, de singurătate sau izolare împreună cu ființa dragă.

Și, plecat din această lume minunată, impunîndu-și sarcini tot mai mărețe, pămînteanul pătrundea din ce în ce mai departe în profunzimile înghețate ale Cosmosului, gonind după noi cunoștințe, căutînd să descifreze natura care nu i se supunea fără o împotrivire înverșunată. Din ce în ce mai mult lăsa omul în urmă Luna, pustie de ucigătoare a radiației solare, ultravioletă și roentgen; planeta Venus, toridă și lipsită de viață, cu oceanele ei de păcură, cu solul lipicios, de smoală și cu veșnicile-i neguri; Marte cel înghețat, acoperit de nisipuri sub al căror acoperămint abia mai pîlpiia viața. Nici nu începuse bine studierea lui Jupiter, cînd noile cosmonave ajunseră la cele mai apropiate astre.

Pămîntenii vizitară Alfa și Proxima Centauri, Barnard, Sirius, Eta Eridan, ba chiar și steaua Tau din Balena. Firește, nu aștrii înșiși, ci planetele lor sau regiunile învecinate, în cazul stelelor duble, ca Sirius, lipsite de sisteme planetare...

Și totuși navele cosmice ale Pământului nu fuseseră încă pe nici o planetă unde viața să fi ajuns la formele ei superioare, unde să fi existat ființe raționale — oameni.

Din depărtatele străfunduri ale Universului, unele radiofoniee ultrascurte aduseseră chemări ale unor lumi locuite; uneori acestea ajungeau pe Pământ la mii de ani după emiterea lor. Omenirea abia învăța să descifreze aceste semnale și începea să-și dea seama ce ocean uriaș de știință, tehnică și artă își continuă circuitul printre lumile locuite ale Galaxiei noastre... Lumi la care totuși pământeni nu izbucniseră încă să ajungă, ca să nu mai vorbim despre celelalte insule astrale: alte galaxii depărtate cu milioane de ani-lumină!... Acest lucru însă nu făcea decât să mărească dorința de a coborî pe planetele locuite de oameni, fie ei chiar lipsiți de asemănare cu cei de pe Pământ, dar care să-și fi alcătuit, de asemenea, societăți înțelepte, cu o dezvoltare armonioasă, în care toți își aveau dreptul la fericirea cea mai intensă, la înălțimea gradului lor de stăpânire a forțelor naturii. Se știa însă că există și oameni întru totul asămănători cu noi și că, de bună-seamă, aceștia sînt cei mai mulți. Legile de dezvoltare a sistemelor planetare sînt unitare nu numai în Galaxia noastră, ci și în toată porțiunea Cosmosului pe care o cunoaștem!

Astronava pulsativă — ultima invenție a genului terestru — dădea posibilitatea călătoriei spre lumi depărtate. Dacă zborul lui „Tellur“ avea să fie încununat de succes, atunci... Numai că, așa cum se întâmplă în viață, noua invenție avea două aspecte.

— Și iată cealaltă față... Adîncit în gînduri, Kary Ram nu-și dădea seama că ultimele cuvinte le șoptise cu glas tare.

Deodată, în spatele său, răsună vocea plăcută și puternică a lui Mutt Ang:

*„Cealaltă față a iubirii:
Necuprinsă, profundă ca marea,
Citeodată îți pare deșartă,
Dar n-o poți gonii — și-e în sine.”*

Kary Ram tresări.

— N-am știut că te pasionează și pe dumneata muzica veche, surise comandantul cosmonavei. Această romanță numără nu mai puțin de cinci veacuri.

— Nicî n-am fost atent la ce-ai cîntat! exclamă astronautul. Mă gîndeam la cosmonava noastră. La ziua în care ne vom întoarce...

Comandantul deveni grav:

— Am făcut doar prima pulsație, iar dumneata te și gîndești la înforcere!

— A, nu! Dacă ar fi fost așa, n-aș fi căutat să fac parte dintre

astronauții lui „Tellur“. Dar mi s-a părut că.. nu-i așa că ne vom întoarce pe Pământ când acolo se vor fi scurs șapte sute de ani și când chiar strănepoții fraților și surorilor noastre vor fi murit cu toții, deși longevitatea omului s-a dublat?

— Oare n-ai știut acest lucru?

— Firește că am știut, continuă cu încăpăținare Ram. Dar în minte mi-a venit altceva.

— Am înțeles. Te gindești la aparenta inutilitate a călătoriei noastre, nu-i așa?

— Da. Încă mai înainte ca „Tellur“ să fi fost inventat și construit, o seamă de cosmonave obișnuite, cu reacție, au plecat spre Fomalhaut, Capella și Arcturus*. Expediția către Fomalhaut trebuia să se întoarcă pe Pământ după doi ani — de atunci au trecut cincizeci. Cif despre cele de pe Arcturus și Capella vor trebui să mai treacă patruzeci sau cincizeci de ani, acestea aflându-se la o depărtare de 12 și 14 parseci. Acum însă au și început să fie construite nave pulsative, care să ajungă la Arcturus dintr-o singură pulsație. Și atunci mă gindesc că, pînă ce vom ajunge la capătul călătoriei noastre, oamenii vor supune cu desăvîrșire timpul, sau, dacă vrei să spui altfel: spațiul. Atunci navele noastre pămîntene vor face călătorii mult mai depărtate, iar noi ne vom întoarce cu un balast de cunoștințe învechite și nefolositoare...

— Noi am plecat de pe Pământ cum pleacă din viață cei care mor, roști rar Mutt Ang, și ne vom întoarce acolo rămași în urmă în ceea ce privește dezvoltarea noastră, plini de reminiscențele trecutului.

— Tocmai acest lucru mi-am spus și eu.

— Ai și nu ai dreptate. Progresul cunoștințelor, acumularea experienței, cercetarea nemărginitului Cosmos trebuie să aibă o perfectă continuitate. Altminteri vor fi nesocotite legile dezvoltării al cărei caracter este întotdeauna inegal și contradictoriu. Inchipuie-ți că naturalității din antichitate, care astăzi ni se par tare naivi, ar fi stat să aștepte, să zicem, inventarea microscopelor cuantice. Sau agricultorii și constructorii din trecutul îndepărtat, care au stropit din belșug planeta cu sudoarea lor, ar fi așteptat mașinile automate și... ar fi rămas să stea mai departe în mucelele lor bordeie de pământ, hrănindu-se cu pușinul pe care ar fi izbutit să-l ia naturii!

Kary Ram izbucni în ris. Mutt Ang continuă grav, fără să zîmbească:

— Sintem chemați și noi să ne facem datoria, așa cum și-o face fiecare membru al societății. Pentru faptul că vom ajunge prinși în

* FOMALHAUT (ceea ce în limba arabă înseamnă „Gura peștelui“) este o stea luminoasă a cerului sudic, situată în constelația Dorado = „Peșteie austral“ (n. a.) CAPELLA este steaua alfa din constelația AURIGA = „Viziunii“, iar ARCTURUS este steaua alfa din constelația BOOTES = „Boarul“ (n. r.)

profunzimile încă necercetate ale Galaxiei sîntem morți pentru șapte sute de ani. Cei care au rămas pe Pămînt spre a se folosi de toate bucuriile vieții de acolo nu vor încerca niciodată mărețele sentimente ale omului care a izbutit să arunce o privire în tainele dezvoltării Universului. Și asta-i totul. Iar în ceea ce privește întoarcerea... Nu trebuie să-ți fie teamă de viitor. Fiecare secol a avut particularitățile lui caracteristice, prezentînd totuși și trăsături comune celorlalte etape... Cine știe, poate că acea fărîmă de cunoștințe pe care noi o vom aduce pe planeta noastră va contribui la un nou salt al științei, la îmbunătățirea vieții oamenilor. Și, în definitiv, chiar dacă ne vom întoarce din adîncimile trecutului, vom aduce noilor oameni vieții și inimile noastre, pe care le-am dăruit viitorului. Oare ne vom întoarce ca niște străini? Intri-adevăr poate fi socotit străin acela care își pune în slujba unei cauze toate puterile lui? Căci omul nu constituie doar o sumă de cunoștințe, ci și o complicată arhitectură de sentimente, iar în legătură cu acest lucru noi, cei care am încercat toate greutățile unui atît de îndelungat drum prin Cosmos, nu vom fi mai prejos de semenii noștri din viitor... Mult Ang țăcu, apoi încheie pe un ton complet diferit, ușor ironic: Nu știu cum gîndești tu, dar, în ceea ce mă privește, sînt atît de curios să văd viitorul, încît consider că și nu-mai pentru acest lucru...

— ...Se poate muri vremelnic pentru cei de pe Pămînt! încheie cu convingere astronautul.

Comandantul navei „Tellur“ spuse liniștit:

— Du-te de te spală, mîncîncă, în curînd vom intra în cea de-a doua pulsație! Tey, de ce te-ai întors?

Ajutorul de comandant dădu din umeri:

— Vreau să aflu mai repede traseul alcătuit de aparate. Sînt gata să te schimb.

Și, fără să mai spună ceva, astrofizicianul apăsă un buton aflat în centrul tabloului de comandă. Un capac concav, strălucitor se dădu la o parte, și din interiorul aparatului se ridică spirala unei panglici metalice cu strălucire argintie. Spirala era străpunsă de o vergea subțire, neagră, ce reprezenta itinerarul navei. Ca nestematele scînteiau pe panglică luminițele ce arătau poziția stelelor de diferite clase spectrale pe lingă care urma să zboare „Tellur“. Acele nenumăratele cadrane porniră hora unor mișcări aproape raționale. Intraseră în funcțiune mașinile de calcul, potrivit traiectul viitoarei pulsații în așa fel încît acesta să se abată cît mai departe din calea stelelor, a nebuloaselor întunecate și a celor luminoase care puteau ascunde aștri încă necunoscuți.

Prîns de activitatea sa, Tey Eron nici nu observase cum se scurseseră în tăcere cîteva ore, în timp ce uriașa navă interaștrală își con-

tinua goana prin negrele hăuri ale spațiului. Tovarășii astrofizicianului ședeau tăcuți pe divanul semicircular de lângă ușa triplă, masivă, ce izola postul de conducere de celelalte încăperi ale navei.

Un clinchet vesel anunța terminarea calculului. Comandantul cosmonavei veni încet spre tablourile de comandă.

— Foarte bine! A doua pulsație poate avea o lungime aproape de trei ori mai mare decât prima...

— Ba nu, iată aici există o aproximație de treizeci la sută!

Tey arată virful vergelei ce vibra ușor, în tact cu acele indicatoarelor legate de ea.

— Așa este. Certitudine completă avem pentru cincizeci și șapte de parseci. Să scădem încă cinci parseci pentru eventualele greșeli, — rămân cincizeci și doi. Pregătiți pulsația!

Din nou începu controlul nenumăratelor mecanisme și contacte ale navei. Mutt Ang făcu legătura cu cabinele în care se aflau, cufundați în somn, ceilalți cinci membri ai echipajului de pe „Tellur“.

Automatele de observație fiziologică arătară că organismele celor ce dormeau se găsesc în stare normală. Atunci comandantul liberă câmpul magnetic de protecție în jurul încăperilor locuite ale navei. Peste plăcile mate ale peretelui din stînga fugiră linii roșii: undele gazelor din tuburile așezate de-a lungul său.

Incruntîndu-se ușor, Tey Eron întrebă pe comandant:

— Gata?

Mutt Ang dădu din cap. Cei trei astronauți de serviciu se lăsară tăcuți în fotolii, fixîndu-și trupul cu ajutorul unor perne pneumatice. După ce fu închisă ultima cataramă, fiecare scoase din cutia așezată pe brațul stîng al fotoliului cîte o seringă specială gata de întrebuițare.

— Așadar, pentru încă o sută cincizeci de ani de viață pămîntească! spuse Kary Ram apropiînd aparatul de injecție de brațul său dezgolit.

Mutt Ang îl privi cercetător. Ochiul tinărului străluceau de un suris șagalnic, propriu omului sănătos și perfect echilibrat. Comandantul așteptă pînă ce tovarășii săi se lăsară pe spate în fotolii și, închizînd ochii, își pierdură cunoștința. Atunci mișcă niște butoane de pe o cutiuță așezată lângă genunchiul său. Fără nici un zgomot și implacabil ca însăși soarta, se lăsară din tavan masivele calote de metal. Cu o clipă mai înainte, Mutt Ang pornise roboții mecanici care dirijau pulsația și câmpul magnetic de protecție. Sub calotă, în lumina slabă a unui bec albăstrui, comandantul citi indicațiile aparatelor de control și abia după aceea își provocă somnul...

*
* * *

Nava interastrală ieșise din cea de-a patra pulsație. Acum steaua enigmatică — ținta călătoriei — crescuse pe ecranele părții din dreapta, nordice, până la dimensiunile Soarelui văzut de pe Mercur.

Astrul colosal (din clasa rară a stelelor „întunecate”, de carbon) era supus unui studiu amănunțit. „Tellur” înainta cu o viteză mai mică decît cea a luminii și se afla la mai puțin de patru parseci de gigantică stea întunecată KNT 8008, ce abia se putea zări de pe Pămînt, chiar cu ajutorul celor mai puternice telescoape. Asemenea stele — diametrul lor era egal cu 150—170 de diametre ale Soarelui — se caracterizau printr-o abundență de carbon în atmosfera lor. La o temperatură de două-trei mii de grade, atomii de carbon se uneau în niște molecule-lanț* alcătuite din cîte trei atomi fiecare. Conținînd asemenea molecule, atmosfera stelei reținea radiația părții ultraviolete a spectrului, și astfel lumina gigantului era foarte slabă în comparație cu dimensiunile sale.

În schimb, în centrul gigantilor de carbon temperatura ajungea pînă la o sută de milioane de grade, dînd astfel naștere unor colosali generatori de neutroni, în care elementele ușoare se transformau în elemente grele și chiar în transuraniene — cum ar fi californiul, ba chiar și în rosiu, cel mai greu dintre elemente, cu greutatea atomică 401, creat cu patru secole în urmă. Savanții erau de părere că, pe drept cuvînt, aștrii de carbon puteau fi numiți uzine de elemente grele, întrucît le risipeau în spațiu în urma unor explozii periodice. Îmbogățirea întregii compoziții chimice a Galaxiei noastre are loc tocmai prin această activitate a întunecaților giganti de carbon.

Cosmonava pulsativă a dat, în sfîrșit, posibilitate omenirii să studieze de la o mică distanță astrul de carbon pentru a înțelege natura proceselor de transformare a materiei din interiorul acestuia; cheia acestor procese încă nu fusese găsită de fizicienii de pe Pămînt.

Echipajul navei interastrale se trezi, și fiecare dintre membrii lui își începu cercetările, datorită cărora pentru cei rămași pe Pămînt avea să fie ca și morț vreme de șapte sute de ani. Nava părea că se mișcă acum foarte încet, dar o înaintare mai rapidă nici nu era necesară.

„Tellur” zbura cu o ușoară deviere spre sud de astrul de carbon, pentru a-și feri de radiațiile acestuia ecranul locatorului. Și astfel oglinda neagră a aparatului rămînea mereu întunecată vreme de săptămîni, luni și ani de zile.

„Tellur” — sau, cum era trecut în registrul flotei siderale a Pămîntului: I.F. — 1 (ZET — 685), prima cosmonavă de cîmp invers sau cea de-a șase sute optzeci și cincea din numărul total al navelor

* Molecule-lanț — molecule legate între ele, formînd lanțuri de molecule și macromolecule (n.r.).

interastrale — nu era atît de mare ca navele de cursă lungă care circulau cu o viteză mai mică decît cea a luminii. La construirea lor se renunțase doar de puțină vreme — de la inventarea cosmonavelor pulsative. Acele uriașe nave de cursă lungă duceau cu sine un echipaj ce ajungea pînă la două sute de persoane, iar generațiile care se succedau pe bord făceau posibilă cercetarea unor considerabile distanțe ale spațiului interastral.

De fiecare dată, la întoarcerea cosmonavelor de cursă lungă își făceau apariția pe Pămînt cîteva zeci de oameni veniți dintr-o altă vreme — reprezentanți ai unui trecut îndepărtat. Și, cu toate că nivelul dezvoltării lor era excelent, acestor ființe revenite din trecut noile timpuri li se păreau stranii, și adesea pe acești cuceritori ai cosmosului ajungea să-i fure din rîndurile celorlalți o adîncă melancolie sau un dor de izolare.

Acum, cosmonavele pulsative îi vor duce pe oameni și mai departe. Și, în scurt timp, după măsurătoarea acestor cosmonauți, se vor ivi și în societatea omenească Mathusalemi, a căror vîrstă va număra mînenii. Cei cărora le va reveni să plece spre celelalte galaxii se vor întoarce pe planeta lor natală după trecerea a milioane de ani. Iată ce se dovedise a fi „cealaltă față“, reversul curselor lungi prin Cosmos, obstacolul pe care natura îl ridicase cu perfidie în calea fiului său cuprins de neastîmpăr. Echipajele noilor cosmonave numărau doar cîte opt oameni. Acestor exploratori ai nefărmuriturii Cosmos și, totodată, ai viitorului le-a fost interzis (revocîndu-se dispozițiile anterioare, pozitive) să aibă copii în timpul călătoriei*.

Și cu toate că „Tellur“ avea dimensiuni mai reduse decît predecesorii săi, el reprezenta, totuși, o navă uriașă, în interiorul căreia echipajul, puțin numeros, se simțea în largul său.

Revenirea la realitate după un somn îndelungat aduse, ca de obicei, un aflux de energie. Echipajul cosmonavei — alcătuit în majoritate din tineri — își petrecea timpul în sala de gimnastică.

Inventau exerciții dintre cele mai grele, dansuri fanteziste sau făceau tot felul de acrobații complicate în colțul antigravitațional al sălii, cu ajutorul unor centuri de respingere și al unor inele prinse de mîini și picioare. Astronavigaților le plăcea să înoate în marelle bazine cu apă ionizată, fosforescentă, care păstra minunata culoare azurie a leagănelui popoarelor lumii — Mediterana...

Kary Ram își scosea haina de lucru și se avînta spre bazin, dar un glas vesel îl opri locului:

— Kary, ajută-mă! Fără dumneata nu pot să fac această flexiune.

* Pe semne din pricina vitezelor extraordinar de mari cu care zburau astronavele și a răstimpurilor extrem de scurte în care astronauții nu se aflau în pulsație (n. r.)

Chimista Taina Dan, o fată înaltă, îmbrăcată cu o tunică scurtă d'ntre-o țesătură verzuie, strălucitoare, în ton cu ochii ei, era cea mai tinărară și cea mai veselă membră a expediției. Nu odată liniștitul Kary fusese indignat de firea ei repezită. Dar în ceea ce privește dansul, el îi plăcea tinărului tot atît de mult ca și Tainei, ce părea a fi o dănuțitoare înăscută.

Veni la ea surizînd.

Din stînga, de pe înălțimea trambulinei care vibra deasupra apei din bazin, Afra Devi — biologul cosmonavei — îl strigă pe Tey Eron. Înainte de a sări în apă, Afra pornise a-și strînge sub caschetă valurile părului negru cu reflexe albastrii. Călcînd cu băgare de seamă pe placa de masă plastică, arcuită, ajutorul de comandant veni în dreptul fetei și-și apropie de spatele ei brațul puternic, *musculos*. Săltînd în ritmul mișcărilor trambulinei, Afra se lăsă pe spate și se sprijini de acel reazem de nădejde. O clipă trupurile lor bronzate încremeniră. Cu o mișcare abia perceptibilă, tinăra femeie își îndoi și mai mult trupul, făcu o rotație completă pe după brațul ajutorului de comandant și imediat, evoluînd ca într-un dans aerian, zburară amîndoi în apă.

— El a uitat de toate! murmură Taina Dan, acoperind cu degetele fierbinți pleoapele tinărului mecanic.

— Oare nu-i frumos? răspunse acesta printr-o întrebare și atrase spre sine fața, intrînd în cîmpul emisie sonore*.

Kary și Taina erau cei mai buni dansatori de pe navă. Numai ei erau în stare să se lase cu totul în stăpînirea melodiei și a ritmului, lăsînd la o parte orice alte gînduri. Și Kary pluti în lumea dansului fără să mai simtă altceva decît o adîncă deslătare, izvorită din ușoarele mișcări în concordanță cu acelea ale parteneriei. Brațul fetei lăsat pe umărul său era puternic și gingaș. Deodată însă ochii ei verzi se întunecară.

— Dumneata ești una cu numele pe care-l porți, șopti Kary. Imi amintesc că „Taina“, în limba anticilor, însemna ceva necunoscut, enigmatic.

— Mă bucuri, spuse fata fără să suridă, mie mi se părea meren că tainele au rămas doar ale Cosmosului, iar la noi, pe Pămînt, ele nu mai există. Oamenii nu mai au taine — sîntem cu toții lipsiți de complicații, curați și senini!

— Și asta te face să-ți pară rău?

— Citeodată. Aș fi vrut să întîlnesc un om așa cum se găseau în trecutul îndepărtat. Un om nevoit să-și ascundă visurile și sentimentele

* Dansatorii, trecînd printr-un sistem de unde invizibile le modificău, acționau asupra aparatelor electronice, și creau astfel cu propriul lor corp muzică și ritm. (n. a.)

de răutatea din jur, să și le călească, să le păstreze neclintite, pline de o forță uriașă.

— O te înțeleg! Dar eu nu m-am gândit la oameni și-mi părea rău numai de tainele nedezlegate... Știi, ca în romanele străvechi: pretutindeni ruine misterioase, neștiute adâncuri, înălțimi necercetate, ba chiar mai demult păduri, izvoare, cărări prin codru și case vrăjite, blestemate, inezstrate cu puteri enigmatice.

— Da, Kary! Ar fi bine să găsim aici pe cosmonavă unghere tainice, culoare prin care n-ai voie să treci.

— Iar ele să ducă spre încăperi unde să fie ascuns...

— Ce anume?

— Nu știu, mărturisî mecanicul după o clipă de tăcere și se opri locului.

Dar pe Taina o prinsese jocul. Se încruntă și-l trase după ea. Kary o urmă pe față, și astfel ieșiră amândoi din sala de gimnastică, pătrunzînd într-un coridor lateral, slab luminat. Indicatoarele de vibrație elipeau mat, în răstimpuri egale, de parcă pereții navei s-ar fi luptat cu somnul. Fata făcu doar câțiva pași repezi, neauziți și deodată rămase locului... O umbră de plictiseală îi trecu atîț de iute peste chipul gingaș, încît Kary n-ar fi putut afirma cu certitudine că i-a zărit acest semn de slăbiciune sufletească. Sentimentul necunoscut îl izbi dureros. Mecanicul o prinse din nou pe Taina de mîină :

— Să mergem la bibliotecă. Pînă la schimbul meu mai sînt două ore, iar pînă la al duminică și mai mult.

Se îndreptă ascultîndu-l spre centrul navei.

Biblioteca, sau, cum i se mai spunea, sala de lucrări generale, se găsea în imediata apropiere a postului central de comandă, de altfel ca pe toate celelalte cosmonave. Kary și Taina deschiseră ușa ermetică a celui de-al treilea coridor transversal și merseră spre ușa elipsoidală, cu două canaturi, a trecerii principale. De îndată ce Kary călcă peste placa de bronz și canaturile grele se dădură la o parte, lunecînd fără zgomot, ajunse la urechile celor doi tineri un sunet puternic, vibrant. Taina strînse bucurășă mîna tînărului :

— E Mutt Ang!

Trecură amândoi pragul bibliotecii. Lumina difuză părea un abur, plutînd lîngă tavanul mat. Doi oameni ședeau în fotoliile adînci dintre coloanele filmotecilor, în penumbra care se așternuse acolo. Taina îl văzu pe medicul Svet Sym și pe Yas Tin, inginer pentru instalațiile pulsatoare. Acesta din urmă, un bărbat cu trăsături puternice, stătea nemișcat, cu ochii închiși, cufundat în visare. Iar în stînga, sub scoicile netede ale instalațiilor acustice, se aplecase, deasupra cutiei argintii a V.P.E.M., însuși comandantul cosmonavei.

V.P.E.M. — vioara-pian electromagnetică — înlocuise de multă

vreme, prelundeni, pianul cu sonoritatea lui clară, păstrându-i însă complexitatea tonurilor, iar în plus dăruindu-i întreaga bogăție de nuanțe a viorii. Amplificatoarele de sunet ale acestui instrument puteau să-i dea la nevoie o forță zguduitoare.

Mutt Ang nu-i observă pe cei care intraseră. Se plecă ușor înainte, înălțându-și ochii spre plăcile rombice ale plafonului. Ca la străvechiul pian, degetele muzicianului determinau toate nuanțele sunetelor, deși nu le mai produceau cu ajutorul ciocânașelor și al strunelor, ci prin niște impulsuri electronice extrem de fine.

Temele, armonic împletite, ale unității Pământului și Cosmosului începură să se despartă, să se depărteze. Motivele contradictorii ale unei tristeți liniștite și ale tunetelor depărtate, amenințătoare, creșteau, răsunau cu tot mai multă putere, întrerupte doar la răstimpuri de sunete tragice, ascuțite, ca niște șipete de deznădejde. Și deodată dezvoltarea măsurată, melodioasă a temei conțeni. Izbitura, forța ciocnirii fu nimicitoare și totul se prăbuși într-o avalanșă de disonanțe, lunecând în sfîșietoarea tinguire a unor glasuri ce vesteau o pierdere ireparabilă.

Pe neașteptate, miinile lui Mutt Ang născură sunetele limpezi, curate ale unei fericiri luminoase, ce se îmbina cu suava mîhnire a acompaniamentului.

În bibliotecă pătrunse neauzită Afra Devi, îmbrăcată cu un halat alb. Svet Sym, medicul navei, porni să facă semne ciudate comandantului. Mutt Ang se ridică, și liniștea izgoni domnia sunetelor, după cum noaptea cea iute a tropicelor îndepărtează lumina amurgului.

Medicul și comandantul ieșiră însoțiți de privirile neliniștite ale ascultătorilor. Cel de-al doilea astronaut suferise în timpul schimbului un accident foarte rar: o criză de apendicită purulentă. Se vede că nu îndeplinise cu strictețe programul pregătirii medicale în vederea plecării spre adîncurile Cosmosului. Și iată că acum Svet Sym ceru comandantului permisiunea să opereze de urgență bolnavul.

Mutt Ang își exprimă îndoiala. Medicina modernă, care ajunsese să poată regla prin impulsuri nervoase organismul omenesc, în felul metodelor folosite la instalațiile electronice, putea înlătura multe maladii.

Medicul cosmonavei își susținu însă punctul de vedere. El demonștră că în corpul bolnavului va rămîne un focar nevindecat pe deplin, care poate să dea o recidivă în timpul uriașelor suprasarcini fiziologice pe care le au de suportat călătorii în Cosmos...

Astronavigatorul se culcă pe un pat larg în jurul căruia se împleteau cablurile generatoarelor de impulsuri. Treizeci și șase de aparate erau pregătite să-i controleze starea organismului. În încăperea cufundată în semiîntineric, începu să clipească la răstimpuri

egale și să sune slab, aducând somnul, aparatul de hipnotizare. Svet Sym aruncă o privire peste aparate și-i făcu semn Afrei Devi — ajutoarea sa. (Fiecare membru al echipajului de pe „Tefur“ stăpânea citeva profesii.)

Afra apropie un cub străveziu. În lichidul albăstrui dinăuntru se afla cufundat un aparat metalic cu articulații, asemănător unei mari scolopendre*. Afra scoase aparatul din lichid, iar dintr-un alt vas luă un virf conic de la care porneau mai multe fire sau tuburi subțiri, flexibile. Un făcăniț scurt al conexiunii, și scolopendra metalică se mișcă, făcând să se audă un zumzet ușor.

Svet Sym dădu din cap, și aparatul dispăru în gura deschisă a astronautului care continua să respire liniștit. Se aprinse un ecran translucid așezat oblic peste pînțelele bolnavului. *Mutt Ang veni* mai aproape. În lumina verzuie, contururile cenușii ale intestinelor se vedeau foarte clar. De-a lungul lor, se mișca încet aparatul cu articulații. O strălucire ușoară fulgeră peste ecran în clipa cînd aparatul dădu un impuls sfincterului care închidea stomacul. Pe urmă pătrunse în duoden și se îndoi aproape cu totul în intestinul sigmoid. Încă puțin, și capătul rotund al scolopendrei se opri înaintea apendicelui viermi-form.

Aici, în regiunea infectată, durerile erau mai mari, și, datorită presiunii aparatului, mișcările peristaltice** ale intestinelor se accentuară atît de mult încît fu nevoie de calmante. Mai trecură citeva minute, și mașina analitică află cauza bolii: o iritare întîmplătoare a apendicelui; apoi stabili caracterul infecției și recomandă soluția necesară de antibiotice și dezinfectante. Din aparatul cu articulații răsăriră niște mustăți flexibile care fură cufundate în interiorul apendicelui. Puroul fu pompat afară, iar fărâmițurile care nimeriseră în intestin, îmbolnăvind-l, fură înlăturate și ele. Urmară spălături energice cu soluții speciale, biologice, care vindecară repede mucoasa apendicelui și a intestinului gros.

În tot timpul cît minunatul aparat condus cu ajutorul automațelor își desfășură activitatea în pînțelele bolnavului, acesta continuă să doarmă calm. Operația luă sfîrșit, iar medicului nu-i rămase decît să extragă aparatul.

Comandantul cosmonavei se liniști. Oricît de mari erau posibilitățile medicinei, totuși se întîmpla cîteodată ca particularități neprevăzute ale organismului (cu neputință de stabilit dinainte pentru miliarde de indivizi diferiți) să dea complicații neașteptate, lipsite de primejdie în cadrul uriașelor instituturi sanitare ale planetei, dar periculoase într-o expediție de proporții reduse.

* Scolopendră — mic animal miriapod (n.r.).

** Una dintre mișcările intestinului datorită contracției mușchilor peretelui intestinal (n.r.).

Nu se întâmplă însă nimic. Mutt Ang reveni la vioara-pian din bibliotecă rămasă pustie. Ii trecuse dorința de a cînta. Fu năpădit de gînduri.

Nu pentru prima oară se întorcea la gîndurile despre fericire, despre viitor.

Era cea de-a patra călătorie a sa în Cosmos... Dar niciodată pînă atunci nu se gîndise să facă un salt atît de mare în timp și spațiu. Șapte sute de ani! În condițiile unui atît de mare avînt al vieții, al înmulțirii noilor invenții și descoperiri, în condițiile unui atît de vast orizont de cunoștințe la care și ajunseseră cei de pe Pămînt! E greu de făcut o comparație, dar șapte sute de ani însemnau atît de puțin în epocile civilizațiilor antice, cînd dezvoltarea societății, nefiind stimulată de cunoaștere și necesitate, mergea doar spre o necontenită răspîndire a omului pe suprafața terestră, spre ocuparea spațiilor încă pustii ale planetei.

Pe atunci timpul era fără măsură, și toate schimbările omenirii se scurgeau lent, așa cum se întimpla odinioară cu ghețarii de pe insulele Arctice și ale Antarctice. Secolele păreau că se scufundă în vidul inactivității. Ce însemna o viață omenească, ce însemnau o sută, o mie de ani?

Mutt Ang se gîndi aproape cu groază: cum s-ar fi simțit oamenii din antichitate dacă ar fi cunoscut dinainte desfășurarea atît de înceată a proceselor sociale contemporane lor, dacă ar fi știut că asuprirea, nedreptatea și lipsa de organizare de pe planetă aveau să dureze încă atîta amar de vreme? Să te întorci după șapte veacuri în Egiptul antic însemna să nimerеști în aceeași orînduire sclavagistă, cu o asuprire și mai cruntă; în China milenară — în aceleași războaie și dinastii ale împăraților; sau, în Europa de la începutul medievalei nopți religioase — să nimerеști în toil incendiului stîrnit de rugurile inchiziției, în viltorea celui mai crunt obscurantism.

Acum însă amețești încercînd să scrutezi viitorul peste șapte secole pline de transformări, de îmbunătățiri și de cunoștințe noi; atît de arzător este interesul pe care ți-l stîrnesc zguduitorile evenimente.

Și dacă adevărata fericire constă în mișcare, în schimbare, atunci cine poate fi mai fericit decît el și tovarășii săi? Și totuși lucrurile nu sînt atît de simple! Natura omenească e contradictorie ca și lumea care o înconjoară și care a creat-o. O dată cu avîntul spre necontenita schimbare, noi regretăm întotdeauna și evenimentele trecutului, sau, mai bine zis, părțile lui bune, filtrate de memorie și cultivate odinioară sub forma unor legendare secole de aur.

Fără voia lor, oamenii căutau pe atunci ceea ce era bun în trecut, visau ca el să se repete, și numai sufletele mari puteau să prevadă,

să simtă mersul viitoarelor ameliorări și organizări ale vieții umane. De atunci, în adîncul sufletului omenesc se află regretul pentru timpul apus, pentru cele ce nu se vor mai întoarce, sentimentul de mîhnire care ne cuprinde înaintea ruinelor și a monumentelor istorice ale umanității. Această părere de rău pentru trecut se accentua cu deosebire la oamenii în vîrstă și aduna tristețe în inimile celor buni, inteligenți și sensibili...

Mutt Ang se ridică de lingă instrumentul muzical.

Da, toate acestea sînt descrise atît de plastic și interesant în povestirile istorice. Așadar, ce anume poate să-i înfricoșeze pe tinerii de pe cosmonavă în timpul saltului spre viitor? Singurătatea, lipsa unor oameni apropiați? Așa-zisa singurătate a omului care a nimerit în viitor a fost de atîtea ori descrisă și comentată în vechile romane... Singurătatea era concepută întotdeauna ca o absență a oamenilor apropiați, a rudelor. Aceste persoane alcătuiau însă un grup infim de oameni, adesea uniți doar prin niște legături de rudenie pur formale. Dar acum, cînd ne e apropiat oricare dintre oameni, cînd nu există nici un fel de hotare sau convenționalisme care să împiedice comuniunea oamenilor, din orice ungher al planetei?!

Noi, oamenii de pe „Tellur“ ne-am pierdut toate rudele rămase pe Pămînt. Dar acolo, în iureșul viitorului, spre care înaintăm, ne așteaptă oameni nu mai puțin apropiați, ale căror cunoștințe și simțăminte vor fi și mai înalte și mai profunde decît ale contemporanilor noștri, pe care i-am părăsit pentru totdeauna — iată despre ce și în ce fel trebuie să stea de vorbă comandantul cu oamenii tineri ai echipajului său...

La postul central de conducere, Tey Eron aranjase programul de seară, care îl atrăgea cel mai mult. Erau aprinse doar cele mai necesare izvoare de lumină, și marea încăpere rotundă, cufundată astfel într-o dulce penumbră, căpăta o notă de plăcută intimitate. Procedînd ca de obicei la controlul neconținut al calculelor, ajutorul de comandant murmură ușor un cîntec fără cuvinte. Drumul cosmonavei se apropia de sfîrșit — astăzi ea avea să fie întoarsă către constelația Ophiuchus* pentru a trece prin fața astrului de carbon, ce fusese explorat. O apropiere mai mare de acest corp ceresc devenise primejdioasă. Presiunea luminii ar fi început să crească atît de mult, încît — la viteza colosală a navei — ar fi dat naștere unei izbituri înfricoșătoare, catastrofale.

Simțînd pe cineva la spatele lui, Tey Eron se întoarse.

* OPHIUCHUS este o mare constelație a cerului nordic, situată în regiunea Căii Lactee, între Vultur și Scorpion, mai sus de Săgetător și mai jos de Șarpe, în imediata lui apropiere (n. a.)

Mutt Ang se uită peste umărul ajutorului său și citește prin gemetele dreptunghiulare de jos totalurile indicate de aparate. Astrofizicianul-șef îl privește întrebător pe comandant, și acesta dădu afirmativ din cap. Îndată, născute de ușoarele mișcări ale lui Tey Eron, prin toată nava vură semnalele speciale și răsunară metalic cuvintele :

— Atențiune ! Atențiune !

Mutt Ang își apropie microfonul știind că în toate secțiunile cosmonavei oamenii rămăseseră nemișcați, întorcându-și fără voie privirile spre pilniile sonorizatoarelor * din pereți : omul încă nu se dezvăfășe să se uite în direcția izvorului de sunete atunci când voia să fie deosebit de atent.

— Atențiune ! repetă Mutt Ang. Peste cincisprezece minute, nava începe să frineze. Toată lumea, în afara celor care sînt de serviciu, va sta în cabine. Prima fază a frinării va lua sfîrșit la orele 18. Cea de-a doua fază, de șase „g” **, va dura șase zile. Virajul navei va avea loc după semnalele P.L. — ale pericolului de lovire. Asta-i tot !

La orele 18, comandantul se ridică din fotoliu și, învingîndu-și obișnuita durere pe care frinarea i-o provoca în spate și la ceafă, anunță că se va duce în cabina lui să doarmă în timpul tuturor celor șase zile cit avea să dureze încetinirea zborului. Întregul echipaj al cosmonavei stătea acum lipit de aparate, procedînd la ultimele cercetări ale astrului de carbon.

Tey Eron privește posomorît în urma comandantului, care plecase.

Cu fiecare perfecționare, creștea forța și trăinicia navelor cosmice. De aceea, cu greu s-ar fi putut face vreo comparație între forța lui „Tellur” și acele coji de nucă ce pluteau pe mările Pămîntului și care încă din vechime căpătaseră aceeași denumire de nave. Și totuși astronava nu era nici ea altceva decît o coajă de nucă azvirlită în adîncul de necuprîns al spațiilor... Parcă aducea mai multă liniște prezența comandantului în timpul manevrării navei.

*

* *

Kary Ram tresări auzind risul vesel al lui Mutt Ang. Cu cîteva zile în urmă, întregul echipaj fusese alarmat de îmbolnăvirea neașteptată a comandantului. Doar medicul intra în cabina acestuia, și toți vorbeau în șoaptă cînd treceau prin fața ușii lui, închisă ermetic, ca în timpul unei avarii. Tey Eron era nevoit să pună singur în aplicare

* Intenționat n-am dat cuvinte contemporane (ca de pildă termenul de „difuzor”) pentru că sub asemenea cuvinte se înțeleg aparate prea bine definite și care, în viitor, vor fi cu totul perimate (n. a.)

** Litera „g” semnifică unitatea de accelerație și, prin urmare, forța suprasarcinii organismului (în aviația contemporană și în fizică) (n. a.)

întregul plan întocmit: virajul navei, o nouă accelerare — pentru ieșirea din raza puternicei presiuni a luminii astrului de carbon — și înceoarea pulsării înapoi, spre Soare.

Acum ajutorul de comandant mergea alături de Mutt Ang și zîmbea reținut. Se aflase că totul fusese pus la cale de comandant, cu știrea doctorului. Mutt Ang îi cedase lui Tey Eron comanda pentru a-i oferi posibilitatea să desfășoare singur întreaga manevră, fără să spera la vreun ajutor. Deși astrofizicianul-șef n-ar fi recunoscut în nici un caz chinuitoarele îndoieli care-l năpădiseră înainte de efectuarea virajului, îl dojea totuși pe comandant pentru faptul că neliniștise întregul echipaj.

Mutt Ang se scuza glumind și-i demonstra lui Tey Eron că, în vidul spațiului cosmic, astronava se află în afară de orice pericol. Aparatele nu puteau greși, verificarea cuadruplă a fiecărui calcul excludea posibilitatea unor inexactități. În zona puternicei presiuni a luminii emise de astru, nu putea exista o centură de asteroizi și meteoriți.

— Oare n-așteptați de loc să înfilnim vreun obstacol? întrebă Kary Ran.

— De bună-seamă că o întâmplare neprevăzută nu poate fi exclusă. Dar marea lege a Cosmosului, numită și legea valorilor medii*, pledează în favoarea noastră. Vom face puțin cale întoarsă și vom intra în pulsație pe direcția cunoscută, drept spre Soare, pe lângă Cor Serpentis... Au trecut citeva zile de cînd zburăm spre constelația Ophiuchus. Acum nu ne-a mai rămas mult.

— Curios, spuse îngîndurat Kary, parcă nu simt nici bucurie și n-am nici sentimentul că am săvîrșit un lucru care să merite și să motiveze faptul că pentru Pămînt noi am murit pe timp de șapte sute de ani. Desigur, îmi dau seama, vom obține zeci de mii de observații, milioane de calcule, fotografii, însemnări de mare importanță, și cu ajutorul lor pe Pămînt vor fi descoperite noi taine ale materiei...

— Da, se înfierbîntă Tey Eron, dar pe drumul dezvoltării istorice cîtă luptă, muncă și vieți a costat umanitatea și pînă la ea trilioanele de generații de animale, acești germeni ai viitorului!...

— Toate astea sînt bune pentru rațiune. Pentru mine însă numai omul are însemnătate. El este în Cosmos singura forță inteligentă, care poate folosi și supune dezvoltarea spontană a materiei. Noi, oamenii, sîntem însă atît de singuri, atît de izolați. Cu toate că avem dovezi incontestabile că există o mulțime de lumi populate, totuși nici

* Legea valorilor medii — o expresie matematică în care rezultatele finale ale calculelor sînt exprimate cu ajutorul unei valori medii. Valorile extreme mari și mici se neglijează (n.a.).

o altă ființă din Univers n-a avut încă prilejul să se întâlnească cu omul terestru. Cite povești, cărți, cintece și tablouri n-au fost închinate acestui mare eveniment, ce se lasă atât de mult așteptat! Și acest vis măreț, radios și cutezător, născut în vremurile străvechi în care oamenii abia fuseseră smulși din mrejele religiei, acest vis n-a devenit încă realitate!

— Mrejele religiei! interveni Mutt Ang. Știți voi însă cum își imaginau strămoșii noștri, chiar și unii care au trăit în epoca primului zbor în Cosmos, realizarea acestui „vis măreț”? Preziceau chiar de la prima întâlnire lupte înverșunate, atacarea sălbatică a cosmonavelor, uciderea astronautilor între ei.

— Nemaipomenit! exclamă Kary Ram și Tey Eron.

— Scriitorii noștri contemporani n-au vrut nici măcar să mai scrie despre întunecata perioadă a sfârșitului capitalismului, reluă cuvântul Mutt Ang. Știți doar din manualele de istorie că omenirea a trecut la un moment dat printr-o fază de dezvoltare foarte critică.

— Imi amintesc, spuse Kary. Aceasta s-a întâmplat atunci când oamenii au dobândit grandioasa perspectivă a stăpînirii materiei și a Cosmosului, dar mai existau vechi forme ale relațiilor sociale, iar dezvoltarea conștiinței sociale rămânea tot mai mult în urma victoriilor științei.

— Ai o memorie bună, Kary! Definiția dată de tine este aproape exactă, dar poate fi spusă și altfel: dorința de a cunoaște Cosmosul și măreția lui au fost în contradicție cu ideologia primitivă a proprietății private. Sănătatea și viitorul omenirii au stat cîțiva ani în cumpăna soartei, pînă ce a învins noul, și omenirea s-a unit într-o singură familie, în care nu mai existau clase sociale... Acolo, în partea capitalistă a lumii, existau înși care nu vedeau noile căi și trăgeau nădejdea că societatea lor este imuabilă și eternă, că și în viitor războaiele și masacrele sînt inevitabile.

— Nădejde! zise Kary zîmbind ironic. Cum poate fi numită asta nădejde?

— Și toțuși ei o numeau.

— Poate că și în alte sisteme solare, pe planetele locuite de oameni, civilizațiile trec prin aceleași perioade critice, spuse încet Tey Eron, aruncînd o privire fugară asupra cadranelor aparatelor de bord. Pînă acum, cunoaștem doar două planete nelocuite pe care există apă, atmosferă, rămășițe de oxigen și unde vinturile agită nisipurile și mările lipsite de viață.

— Nu! spuse Kary Ram dînd din cap. Nu pot crede că oamenii care au cunoscut imensitatea Cosmosului și binefacerile pe care le oferă știința ar putea...

— ...să se poarte ca niște fiare? De îndată ce a acumulat o suficientă experiență istorică, omul a înțeles că fenomenele naturii și existența lui sînt contradictorii. Pe de o parte, și-a dat seama că el, ca individ, este în viață neînsemnat și trecător, aidoma unei picături de apă în ocean sau unei mici scinteii care se stinge la bătaia vîntului... Pe de altă parte, a înțeles că este nemărginit, ca Universul pe care-l cuprinde cu rațiunea și simțurile, în înfinitatea timpului și a spațiului.

Comandantul astronavei tăcu și prinse a se plimba îngîndurat prin fața membrilor echipajului. Peste fețele tinere ale acestora se așternu o umbră de aspră încordare.

Tot Mutt Ang intrerupse primul liniștea ce se lăsase:

— În colecția mea de filmocărți istorice, există un volum foarte caracteristic pentru acea epocă. El a fost tradus în limba noastră nu de o mașină, ci de Saney Cen, istoric care a trăit în secolul trecut. Să-l citim!

Mutt Ang zîmbi și ieși în coridor.

— N-am să fiu niciodată bun comandant, îmi este cu neputință să cunosc atîtea cîte știe Ang, zise oftînd Tey Eron.

— Iar el îmi spunea într-o zi că nu este un bun comandant fiindcă îl pasionează prea multe lucruri, spuse Kary așezîndu-se în fotoliul pilotului de serviciu.

Tey Eron privi surprins spre tovarășul său. Tăceau amîndoi, se auzea doar murmurul monoton al mașinilor. Gigantica navă inter-astrală, luînd viteză, se depărta vertiginos de astrul de carbon și se îndrepta spre pătratul stabilit, unde, în bezna spațiului, abia se zăreau licărind, prin galaxiile îndepărtate, patru insule stelare. Ele se aflau la o distanță atît de mare încît lumina pe care o răsplineau ajungea aproape stinsă în ochiul omenesc.

Deodată se petrecu ceva neprevăzut. Pe ecranul marelui locafor, apărî și începu să se agite un punct luminos. Răsună țîriitul strident al unei sonerii, și astronautilor li se tăie pur și simplu răsufierea.

Tey Eron, fără să stea prea mult pe gînduri, dădu semnalul de alarmă, care chema pe membrii echipajului să-și ocupe posturile.

Mutt Ang intră gonind la postul de comandă și, în două salturi, ajunse la aparate. Oglinda neagră a locaforului prinsese viață. Ca

într-un lac fără fund, se vedea în ea un mic punct luminos, care ba se mișca în sus, ba se lăsa în jos, ba se deplasa încet spre dreapta. Astronauții erau foarte surprinși că roboții care semnalau apropierea meteoritilor nu dădeau nici o alertă. Oare luminița ivită pe ecran nu era a unui meteorit? Atunci a cui putea să fie?!...

Nava interastrală își continua zborul, și punctul strălucitor se zărea tot mai bine. Mutt Ang tresări la gândul care îi trecuse prin minte, Tey Eron își mușcă buza, iar Kary Ram strinse cu putere manșa. Astronauții se aflau în prezența unui lucru cu totul neobișnuit: a unui corp care arunca fascicule de lumină înaintea lui, ca și „Tellur“.

Dorința ca gândul să li se adeverească era atât de fierbinte, de ea erau legate atâtea speranțe, de sute de ori spulberate și din nou trezite, încât Mutt Ang rămase nemișcat, temându-se să spună măcar un cuvânt. Și neliniștea lui era parcă împărtășită și de echipajul misterioasei cosmonave apărute.

Punctul de foc ce răsărise pe ecran se stinse, apoi se aprinse din nou și începu să fie văzut la intervale de timp egale. Această alternanță atât de exactă nu putea fi decît rodul unicei forțe din Univers — al gândirii omului.

Nu mai încăpea nici o îndoială: în față apăruse o navă interastrală.

Aici, în imensitatea fără margini a spațiului, în care ajunsese pentru prima oară o navă terestră, nu putea fi vorba decît de o astronavă din altă lume, de pe o altă planetă, de pe o stea îndepărtată...

„Tellur“ a răspuns și el printr-o semnalizare intermitentă. Apoi Kary Ram a transmis câteva semnale luminoase din codul convențional și nu era exclus ca ele să poată fi recepționate pe ecranul necunoscutelor astronave și să fie înțelese...

Vocea lui Mutt Ang, care răsună în difuzoare, era extrem de emoționată:

— Atențiune, întreg echipaj! În față a apărut o astronavă străină. Deviem de la drumul nostru și începem o frinare bruscă. Incețați toate lucrările! Frinare bruscă! Ocupați-vă locurile stabilite!

Nu se putea pierde nici o secundă. Dacă ciudata cosmonavă înainta la fel de repede ca și a lor, atunci viteza cu care se apropia una de alta era aproximativ cît aceea a luminii, atingînd 295.000 km/s.

Intr-un minut, astronavele se apropiau cu circa 18 milioane km, iar locatorul arăta că oamenii mai aveau la dispoziție aproximativ o sută de secunde.

Tey Eron îi șopti ceva lui Kary, în timp ce Mutt Ang vorbea la microfon. Emoționat și palid, tinărul înțelese despre ce este vorba și făcu câteva manipulări.

— Bravo! exclamă comandantul, urmărind pe ecranul de control cum raza luminoasă a cosmonavei lor devie spre stînga și începu să urce în spirală.

Trecuseră aproape 10 secunde. Pe ecran se ivi pe neașteptate luminosul contur de săgeată al lui „Tellur“, pornit într-o grandioasă vultură.

Soneriile de alarmă începură să sune. De data aceasta, pe ecranul principal, apăruse nu raza luminoasă a locatorului străin, ci corpul necunoscutei astronave. După ce imprimă navei o mică înclinație spre stînga, Tey Eron puse rapid în mișcare robotul-pilot. Zgomotul soneriei încetă, apele negre ale ecranului dispărură și ele. Oamenii abia apucaseră a întrezări dira luminoasă care fulgerase pe dinaintea bordului drept. Astronavele se apropiaseră cu viteze amețitoare una de alta, pentru ca să și dispară în depărtări.

Vor trece câteva zile pînă cînd traiectele lor se vor intersecta din nou. Atunci cele două astronave vor frîna, vor face cale întoarsă și se vor întîlni...

— Atențiune! zise Mutt Ang la microfon. Începem frînarea bruscă! Dați semnale în toate secțiile!

*

* *

În biblioteca navei interastrale „Tellur“, se adunase întregul echipaj. Un singur astronavigator rămăsese de serviciu lângă dispozitivele P.C.E. *, care protejau comunicațiile extrem de complicate ale aparatelor electronice ale navei. După ce fusese frînat, „Tellur“ se întorsese, dar se și depărtase de locul întîlnirii cu mai mult de 10 miliarde km. Cosmonava înainta încet, avînd o viteză egală cu o douăzecime din cea absolută**, în timp ce toate mașinile ei de calculat îi controlau și-i rectificau traiectoria. Din nou trebuia să fie găsit în necuprînsul Cosmos o fărimă infimă, aproape invizibilă: racheta

* Protecția comunicațiilor electronice (n. t.)

** „Tellur“ era prima astronavă a cîmpului invers. În mod firesc, echipajul său folosea terminologia consacrată, în care viteza luminii (nerealizabilă cu o rachetă obișnuită) era considerată ca fiind absolută (n. a.)

străină. Opt zile și tot atitea nopți avea să dureze această așteptare aproape cu neputință de suportat. Dacă nici unul dintre calcule și nici mersul înainte al lui „Tellur“ n-aveau să devieze dincolo de limitele admise, dacă ființele acelea necunoscute n-aveau să greșească nici ele și dacă posedau un vehicul interastral care să se supună comenzilor și aparate tot atât de perfecte, atunci cele două nave aveau într-adevăr să se apropie atât de mult, încât, cu ajutorul razei localelor, să se poată regăsi prin bezna de nepătruns.

Atunci, pentru prima oară în istorie, omul va veni în legătură cu semenii lui întru idei, forțe și aspirații; cu aceia a căror existență infinit de pătrunzătoare minte umană o prevăzuse, o dovedise și o confirmase încă de mult. Hăurile înspăimântătoare ale timpului și ale spațiului căscate între lumile locuite rămăseseră pînă atunci de neînvins. Dar iată că acum oamenii Pămîntului vor da mina cu alte ființe raționale din Univers, iar apoi se vor duce și mai departe... Lanțul gândirii și al muncii va străbate genurile siderale, ca o victorie definitivă asupra forțelor elementare ale naturii.

Vreme de miliarde de ani trebuiseră să plutească prin întunecoasele și caldele unghere ale golfurilor oceanice sfere microscopice de *protoplasmă vie*; alte sute de milioane de ani se scurseseră pentru a se forma din ele vieții din ce în ce mai complexe, care în cele din urmă au ieșit pe uscat.

Subordonate întru totul forțelor înconjurătoare și încheștate într-o bătălie oarbă pentru viață, pentru perpetuarea speciei, aceste ființe au avut nevoie de alte milioane de veacuri pentru a-și putea dezvolta cortexul* — cel mai puternic instrument de căutare a hranei, de luptă pentru existență.

Tot mai rapid devenea ritmul în care evolua viața, năpraznica încăierare pentru ea devenea tot mai înverșunată, iar procesul de selecție naturală tot mai accelerat. Mereu alte victime, alte victime, alte victime — ierbivore sfișiate, fiare de pradă ucise de foame, animale care piereau din pricina slăbiciunii, a bolilor, a bătrîneții, altele omorite în luptă pentru femelă, pentru apărarea puilor, nimicite de catastrofe naturale...

Așa a fost de-a lungul întregului drum străbătut orbește de viețuitoare pînă cînd, în condițiile nesfîrșit de grele ale marii epoci glaciare, un strămoș îndepărtat al maimuței a înlocuit prin muncă rațională căutarea animalică a hranei. Și atunci el a devenit om,

* Cortex — scoarța creierului mare (n. r.)

dindu-și seama de uriașa forță a muncii în colectiv, a experienței raționale.

Dar și după aceea au mai trecut multe milenii pline de războaie și suferințe, de foamete și asuprire, de neștiință și de speranță într-un viitor mai bun.

Urmașii nu și-au înșelat strămoșii: viitorul mai bun a sosit. Omenirea reunită într-o societate lipsită de clase, eliberată de teamă și asuprire, se ridicase spre nemaivăzute înălțimi ale științei și artei. Izbutise să înfăptuiască și lucrul cel mai greu: supunerea spațiilor cosmice. Și iată că, în sfârșit, năpraznicul suis străbătut de istoria vieții și a omului, întreaga forță a cunoștințelor acumulate și a colosalelor eforturi de gândire și muncă umane izbîndiseră prin crearea astronavei de cursă lungă „Tellur”, azvirlită în imensul abis al Galaxiei. Cuimea la care ajunsese dezvoltarea materiei pe Pămînt și în sistemul solar avea să întîlnească o altă culme, de bună-seamă a unui drum tot atît de dificil, care, la rindu-i, se va fi desfășurat, vreme de miliarde de ani, într-un alt colț al Universului.

Acestea erau gîndurile, care sub o formă sau alta îi preocupau pe fiecare dintre membrii echipajului. Înțelegerea uriașei răspunderi a clipei de față o făcuse chiar și pe tînăra Taina Dan să devină gravă. Izbuti-vor cei cîțiva reprezentanți ai populației terestre de mai multe miliarde de oameni să fie demni de faptele lor eroice, de munca, perfecțiunea fizică, de inteligența și forța lor morală?

În ce fel să se pregătească pentru întîlnirea ce avea să aibă loc? Trebuiau să-și aducă aminte de trudnica și grandioasa bătălie purtată de umanitate pentru libertatea trupului și a spiritului.

Cea mai importantă, cea mai pasionantă și mai plină de mister era întrebarea: cum sînt aceia care vin acum în întîmpinarea noastră? Sînt înfricoșători la vedere sau întruchipează frumusețea așa cum o înțelegem noi, cei de pe Pămînt?

Afra Devi, biologul, luă cuvîntul.

Tînăra femeie, căreia tensiunea nervoasă îi sporise farmecul, își înălța mereu privirea spre tabloul de deasupra ușii. Acesta părea să-i reliefeze ideile prin vasta perspectivă a munților Lunari*, dominată de zguduitorul contrast dintre mohorîtele povîrnișuri împădurite și piscurile stîlcoase înălțate spre lumină.

Omenirea — după cum amintea Afra — renunțase de multă vreme la teoriile care pretindeau că ființele raționale pot avea orice fel de

* Munții Lunari — denumirea veche, încă de pe timpul lui Ptolemeu, a munților Ruvenzori din Africa ecuatorială (5119 metri) (n. a.)

înfățișare, o construcție fizică dintre cele mai variate. Reminiscențele superstițiilor religioase făcuseră chiar pe savanți cunoscuți să admită în mod arbitrar că un creier ce raționează se poate dezvolta în orice corp, așa cum altă dată unii au crezut în zeei ce puteau lua orice chip. În realitate însă omul — unica ființă de pe Pământ inzestrată cu creier rațional — își datorește desigur înfățișarea pe care i-o cunoaștem nu hazardului, ci faptului că ea a corespuns celei mai multilaterale posibilități de adaptare, capacității creierului său de a suporta sarcini uriașe, precum și unui sistem nervos deosebit de activ.

Concepția noastră privitoare la frumusețea omului și la frumosul în general s-a născut dintr-o experiență milenară — ea este perceperea intuitivă a unei construcții logice, corespunzătoare unui scop și perfecte adaptări pentru o anumită acțiune. Iată de ce sînt frumoase mașinile puternice și valurile mării, și pomii, și caii, deși toți aceștia se deosebesc net de chipul uman. Iar omul însuși, încă de cînd era pe treapta inferioară a evoluției lui, a scăpat, datorită muncii și, în consecință, dezvoltării creierului, de necesitatea unei specializări înguste, a adaptării la un anumit fel de trai — fenomen caracteristic majorității animalelor.

Picioarele omului nu sînt bune pentru o goană neîntreruptă peste un sol tare și cu atît mai puțin peste unul mociros, și totuși ele îi pot asigura o înaintare rapidă și de lungă durată, îl pot ajuta să se cațere în pomi și pe coastele stîncilor. Iar mîna omenească este un organ dintre cele mai universale: ea poate îndeplini milioane de îndeletniciri, și în realitate ea a făcut ca un animal primitiv să devină om.

Încă din primele stadii ale formării sale, omul s-a dezvoltat ca un organism universal, adaptat celor mai diferite condiții. O dată cu trecerea lui la viața socială, această multilaterală funcție i-a devenit și mai pronunțată, și mai variată, ca, de altfel, întreaga-i activitate.

Și astfel frumusețea omului, în comparație cu aceea a tuturor celorlalte animale ce au o alcătuire armonioasă a organismului, e generată atît de perfecțiunea cît și de universalitatea funcțiunilor sale, este întărită și îmbunătățită de gîndire, de educația intelectuală.

— De vreme ce a pătruns în Cosmos, o ființă rațională dintr-o altă lume trebuie să se găsească la același înalt nivel de perfecțiune și de universalitate — adică trebuie să fie frumoasă! Nu pot exista cu rațiune nici ciuperci gînditoare, nici oameni-caracatițe! Nu știu cum va arăta în realitate această ființă, spuse în incheiere Afra Devi.

Nu știu de asemenea cât va semăna ea cu omul terestru și nici dacă îi vom descoperi vreun alt aspect al frumosului, dar și asemănarea și frumusețea sînt inevitabile.

— Îmi place teoria, o susțin u Tey Eron, numai că...

— Am înțeles, îl întrerupse Afra. Vrei să spui că monstruoșitatea poate lua naștere chiar și în cazul unor infime abateri de la înfățișarea obișnuită a omului, darămite atunci cînd posibilitatea lor e foarte mare. În definitiv, este limpede că neînsemnatele devieri de formă (cum ar fi lipsa nasului, a pleoapelor sau a buzelor de pe chipul omenesc, din pricina unor accidente) ne apar ca înfricoșătoare monstruoșități tocmai pentru că le observăm la un organism uman. Botul calului sau al ciinelui diferă foarte mult de fizionomia umană, și totuși nu e urit, ba dimpotrivă. De ce? Pentru că prezintă frumusețea unei depline armonii, pe cîtă vreme chipul traumatizat al unui om distruge armonia...

— Prin urmare, chiar dacă ar avea o altă înfățișare, oamenii unei alte lumi nu ne vor părea urîți. Dacă sînt însă la fel cu noi, doar că, în loc de nas, au cite o trompă? nu se dădu bătut Tey.

— Nefiindu-i necesare, o ființă rațională nu va avea niciodată coarne. Nasul poate fi alungit în felul în care spui (deși existența miinilor, fără de care omul nu poate fi conceput, o face inutilă pe aceea a trompei); oricum, ar fi un caz particular, o condiție neobligatorie de conformație a unei ființe raționale. Dar tot ce se creează de-a lungul istoriei ca rezultat al selecției naturale devine o regulă, un fel de medie a unei mulțimi de abateri și devieri. Tocmai în această constă toată frumusețea atît de multilateralei armonii. De aceea, pe cosmonava ce vine spre noi, eu n-aștept să dăm peste monștri cu coadă sau trompă. Nu, acolo nu vom întîlni asemenea ființe! Doar formele inferioare de viață sînt foarte deosebite la înfățișare; cu cît făpturile devin mai evoluat e, cu atît se apropie ele mai mult de semenele lor terestre! Paleontologia ne arată limitele stricte în care evoluția încadra organismele superioare — arăntiți-vă sutele de cazuri de totală asemănare între vertebrate aparținînd unor subclase complet diferite (de pildă, la marsupiale și la placentare).

— Ai învins! se declară, în sfîrșit, Tey Eron de acord cu Afra.

1 Iată însă că acum sări s-o contrazică Kary Ram, îmbujorat de o ardoare tinerească. El susținu că ființele altor planete, chiar dacă ar avea un trup uman și frumos, s-ar putea cu totul diferenția de noi prin rațiune, prin concepțiile lor despre lume și viață. Și, fiind atît

de deosebite, ele ar putea lesne să devină pentru noi cruzi și înfricoșători dușmani.

În apărarea biologului se ridică Mutl Ang.

— Nu-i mult de cînd și eu m-am gîndit la aceasta, le spuse comandantul, și am înțeles că între ființele raționale aflate toate pe o treaptă superioară de dezvoltare nu poate exista nici un fel de neînțelegere. Rațiunea omului reflectă legile după care se dezvoltă logic lumea înconjurătoare, întregul Cosmos. În acest sens, omul constituie un microcosm. Gîndirea urmează legile Universului, care sînt *unice pretutîndeni*. Gîndul, oriunde ar apărea el, va avea *inevitabil* la bază o logică matematică și dialectică. Nu pot exista „alte” gîndiri cu totul diferite, după cum nu poate exista un om în afara unei societăți și a naturii...

Cu strigăte voioase, tinerii astronavigatori încuviințară cele spuse de comandant.

— Entuziasmul vostru nu-i oare prea exagerat? îi întrebă serios Mutl Ang.

— Nu, ripostă cu îndrăzneală Afra Devi, întotdeauna te bucură coincidența între gîndurile unei mulțimi de oameni! În aceasta constă garanția fidelității lor și certitudinea unui sprijin tovarășesc... mai ales dacă privești lucrurile din unghiurile diferite ale științei.*...

— Ai în vedere disciplinele biologice și sociale? Întrebă Yas Tin, care făcuse pînă atunci, așezat, după obiceiul său, într-un colț comod al canapelei.

— Da! Cel mai luminos fenomen din întreaga istorie socială a omenirii terestre l-a constituit întărirea continuă a înțelegerii reciproce, o dată cu dezvoltarea civilizației și cu lărgirea cunoștințelor. Cu cît mai înalt devenea nivelul culturii, cu atît mai ușor era pentru diferitele popoare și rase ale societății lipsite de clase să se înțeleagă între ele, cu atît mai radioase apăreau tuturora țelurile vieții în comun, necesitatea unirii, mai înlii a citorva țări, apoi a întregii planete, a întregii umanități. Astfel, încheie Afra, ținînd seamă de nivelul de dezvoltare la care a ajuns Pămîntul și, fără îndoială, și cei care vin spre noi...

* „Din unghiurile diferite ale științei”. În vremea noastră ar trebui să se spună: „din unghiurile diferitelor științe”. Aici însă este vorba despre acea vreme în care cea mai înaltă știință va fi o sinteză să zicem a fizicii, biologiei și matematicii, iar acestea vor constitui aspecte deosebite ale științei unice despre natura lucrurilor (n. a.)

— Așa este, fu de acord Mutt Ang, două planete diferite care au cucerit Cosmosul se pot înțelege mai bine decît două popoare sălbatice de pe aceeași planetă !

— Dar cum rămîne cu inevitabilitatea războiului chiar și în Cosmos, despre care erau convinși unii strămoși ai noștri cu un nivel de cultură destul de ridicat ? întrebă Kary Ram.

— Unde-i volumul pe care ni l-ai făgăduit ? își aminti Tey Eron. Cartea aceea despre două astronave care de la prima lor întîlnire au și vrut să se nimicească una pe alta ?

Comandantul se duse din nou în cabina lui. De data aceasta nu se mai întîmplă nimic neobișnuit, și Mutt Ang reveni ținînd în mînă microfilmul de forma unei stelute octogonale. Il așeză în mașina de lectură. Fantezia străvechiului autor american stîrnea curiozitatea tuturor astronavigațiilor.

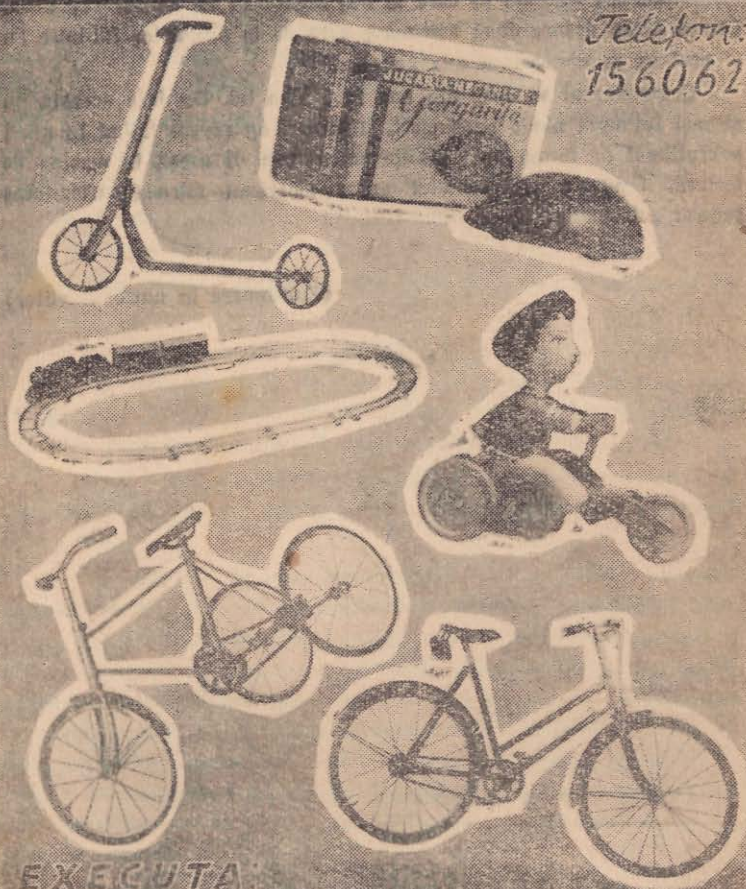
(Continuare în numărul viitor)

Cooperativa
TEHNO-METALICA

cu sediul in Bucuresti Str. Vinatori Nr. 4

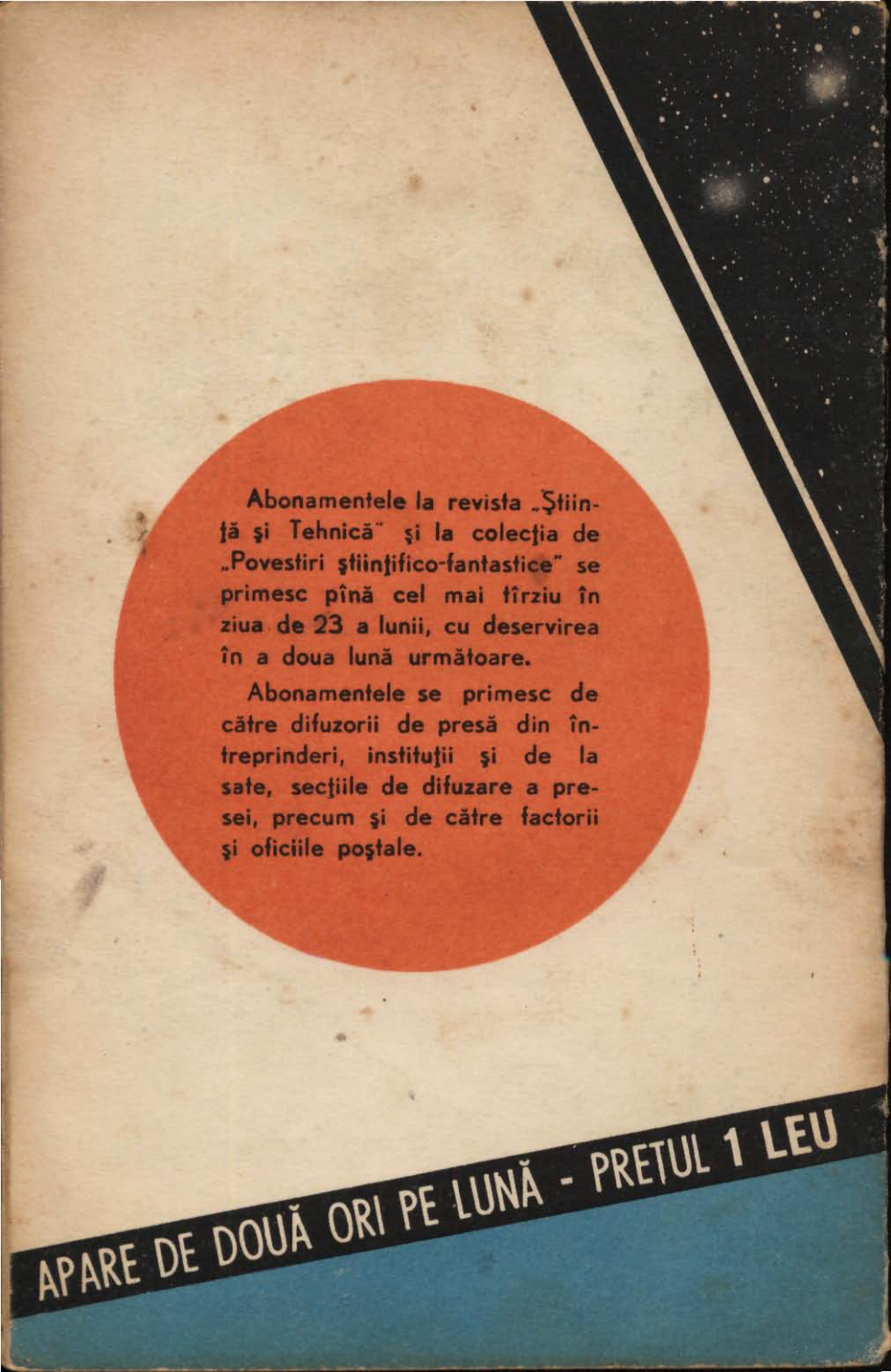
Telefon:
1560.62

EXECUTA

*Jucării mecanice
biciclete pentru copii
trotinete etc*

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scintei „I. V. Stalin”
sub com. nr. 90 948

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiunile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PRETUL 1 LEU